

Oikaisuvaatimus hallituksen päätöksestä 27.10.2020 § 169

390/02.02.00.00/2020 [Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2021-2023]

Hallitus § 190

Esittelijä Toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi
Valmistelija Osastonjohtaja Mari Flink, p. 040 715 0440 ja
hallintopäällikkö Antti-Pekka Röntynen, p. 040 827 1158

Hakunilan eläkeläiset ry on tehnyt oikaisuvaatimuksen hallituksen päätöksestä 27.10.2020 § 169. Kyseinen hallituksen päätös koskee matkalippujen hintoja vuonna 2021. Oikaisuvaatimus on saapunut HSL:n kirjaamoon 12.11.2020, joten se on saapunut kuntalain 138 §:n mukaisessa määräajassa. Oikaisuvaatimuksen tekijä on kuntalain 137 §:ssä tarkoitettu kuntayhtymän jäsenkunnan jäsen ja siten oikeutettu jättämään oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen mukaan 70+ alennuslipun siirto kausilippuun on kohtuuton, sosiaalisesti syrjivä ja epäoikeudenmukainen. Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan päätös ei kannusta joukkoliikenteen käyttöön.

Hallituksen päätöksen 27.10.2020 § 169 sisältö

Matkalippujen hinnoista on päätetty vuodelle 2021 hallituksen päätöksellä 27.10.2020 § 169. Päätös on koskenut eri vyöhykkeiden ja asiakasryhmien lippujen hintoja. Matkalippujen keskimääräisen korotusprosentti on päätöksessä ollut 3,8%. Päätös on lisäksi koskenut esitystä tarkastusmaksun korottamiseksi.

70+-vuotiaiden alennus on hallituksen päätöksellä 27.10.2020 § 169 päätetty toteuttaa päiväkertalippujen sijaan kausilippuihin samansuuruisena kuin opiskelijoilla (-45%). Yli 70-vuotiaiden osuus Helsingin seudulla kasvaa vahvasti ja tässä ikäryhmässä joukkoliikenteen käyttö on vähäisempää kuin muilla. Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten vanhusneuvostot ovat esittäneet (22.10.2019), että HSL tarjoaisi senioreille kokoaikaisen alennuksen, joka kannustaisi eläkeläisiä vähentämään automatkoja, parantaisi liikenneturvallisuutta ja vähentäisi päästöjä. Seniorialennuksen siirtämien kertalipuista kausilippuihin edistää HSL:n strategisia tavoitteita kestävästä liikkumisesta.

Matkalippujen hinnoittelupäätöksillä on myös käyttäytymistä ohjaavia vaikutuksia. Lippujen hinnoittelua ei tehdä pelkästään tietyn asiakasryhmän nykymatkustuskäyttäytymisen mukaisesti ja optimoiden matkustajien maksamat kustannukset, vaan tarkoituksena on kannustaa ja sitouttaa matkustajia pitkäjänteiseen HSL:n asiakkuuteen sekä edistää hinnoittelulla myös HSL:n strategisten tavoitteiden toteuttamista. Lisäksi hinnoitteluperusteisiin vaikuttaa erityisesti vuoden 2021 osalta vallitseva koronavirustilanne.

Alennuksia on haluttu tietyille asiakasryhmille antaa, sillä on tunnistettu näiden asiakasryhmien osalta tarve taloudelliselle tuelle. Kuitenkin alennusperusteiden ja sitä kautta matkalippujen hinnoista päättäminen kuuluu HSL:n hallitukselle, eikä 27.10.2020 § 169 päätöksessä ole oikaisuvaatimuksessa esitetysti havaittavissa kohtuuttomuutta tai sosiaalista syrjintää. Päätöksen valmistelussa on huomioitu asiakkaiden tasa-arvoinen yhdenvertainen ja oikeudenmukainen kohteleminen.

Sovellettava lainsäädäntö

Kuntalain 134 §:n mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden

jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään asianomaiselle toimielimelle. Oikaisuvaatimus on käsiteltävä kiireellisenä.

Kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Kuntayhtymän viranomaisen päätöksestä oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä myös kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen sekä kuntien yhteisen toimielimen päätöksestä sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Hallintolain 49d §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti sille viranomaiselle tai muulle julkista hallintotehtävää hoitavalle, joka on tehnyt päätöksen. Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan. Hallintolain 49g §:n mukaan otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen viranomainen voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen tai hylätä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus päätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin.

Oikaisuvaatimuksen tehneet yhdistykset ovat kuntalain 137 §:ssä tarkoitettuja kuntayhtymän jäseniä ja siten oikeutettuja jättämään oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä laillisuus- että tarkoituksenmukaisuusperusteella.

Johtopäätökset

Hallituksella on ollut toimivalta päättää asiasta, eikä oikaisuvaatimuksessa ole esitetty sellaisia perusteita, jotka edellyttäisivät päätöksen muuttamista. Matkalippujen hintoja koskeva päätös on perusteltu, eikä se sisällä oikaisuvaatimuksessa mainittuja syrjiviä, epäoikeudenmukaisia tai kohtuuttomia elementtejä.

Kuntalain mukainen oikaisuvaatimus on siten hylättävä ja hallituksen päätös 27.10.2020 § 169 pidettävä voimassa.

Ehdotus	Hallitus päättää hylätä hallituksen päätöksestä 27.10.2020 § 169 tehdyn oikaisuvaatimuksen, sillä oikaisuvaatimuksessa ole esitetty sellaisia perusteita, jotka edellyttäisivät päätöksen muuttamista. Hallitus pysyttää voimassa päätöksen 27.10.2020 § 169.
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.
Liitteet	Oikaisuvaatimus Hallituksen päätös 27.10.2020 § 169